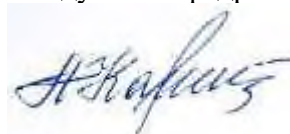

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра філософії

Затверджено
На засіданні кафедри філософії
Факультету філософського
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08. 2022 р.)
Завідувач кафедри

____ Проф. Карась А.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни
ФІЛОСОФІЯ,
що викладається в межах
ОПП «Ґрунтознавство та експертна оцінка земель»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 103 Науки про Землю

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Філософія
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Грушевського, 4
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузь знань 10 – Природничі науки спеціальність 103 – Науки про Землю
Викладачі дисципліни	Наконечний Андрій Романович, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Дубняк Златислав Олександрович, кандидат філософських наук, асистент кафедри філософії
Контактна інформація викладачів	arnakon@ukr.net тел. (032)-239-4372 (кафедра філософії)
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Facebook. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Філософія» є нормативною дисципліною з циклу загальної підготовки зі спеціальності 103 – Науки про Землю, яка викладається в 6 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання щодо напрямів історико-філософської думки, формування філософської культури, мислення, пізнання навколишнього світу, формування принципів філософського осмислення світу за допомогою базових філософських категорій, формування філософськи обґрунтованого світогляду. Також важливе значення мають знайомство з історичними типами філософії, вивчення різноманітних філософських вчень, шкіл та систем та оволодіння методикою філософських досліджень з допомогою першоджерел класиків філософської думки.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Філософія» є ознайомлення студентів із основними напрямами історико-філософської думки, формування філософської культури, мислення, пізнання навколишнього світу та самого себе, формування принципів філософського осмислення світу за допомогою базових філософських категорій, формування філософськи обґрунтованого світогляду. Цілі: <ul style="list-style-type: none"> • знайомство з історичними типами філософії, • вивчення різноманітних філософських вчень, шкіл, систем та оволодіння методикою філософських досліджень з допомогою першоджерел класиків філософської думки • вільне володіння категоріальним апаратом, • оволодіння філософією як відповідним типом та способом мислення, • ознайомлення з новітніми течіями філософської думки сучасності.
Література для вивчення дисципліни	Основна <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. К.: Генеза, 1996. 368 с. 2. Вільчинський Ю.М., Скринник М.А та ін. Розвиток філософської думки в Україні. Навч. посібник. К., 1994. 268 с. 3. Горський В. Історія української філософії. К.: Наук. думка, 2001. 375 с. 4. Кондзьолка В. Нариси історії античної філософії. Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 1993. 259 с. 5. Кондзьолка В. Історія середньовічної філософії. Львів: Світ, 2001. 320 с. 7. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. Мюнхен-Львів: УВУ, 1995. 164 с. 8. Пашук А. Нариси з історії філософії середніх віків. К.: Вид. дім "Ін Юре", 2007. 712 с. 9. Скотний В. Філософія: історичний і систематичний курс. К.: Знання України, 2005. 576 с. 10. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. К.: Книга, 2005. 528 с. 11. Ярошовець В. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. К.: Знання України, 2004. 214 с.

Допоміжна

1. Аристотель. Політика. К.: Основи, 2000. 239 с.
2. Братко-Кутинський О. Феномен України. К.: Вечірній Київ, 1996. 301 с. Т.1. 285 с.
3. Вернадський В. Вибрані праці. К.: Наук. думка, 2005. 301 с.
4. Гадемер Г.-Г. Істина і метод. Основи філософської герменевтики. К.: Юніверс, 2000. Т.1. 464 с.; Т.2. 478 с.
5. Гіденс Е. Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя. К.: Альтерпрес, 2004. 100 с.
6. Гор А. Земля у рівновазі. Екологія і людський дух. К.: Інтелсфера, 2001. 393 с.
7. Гуссерль Е. Декартові розмірковування. Розмірковування перше // Генеза: Філософські студії, 1998. С. 79–96.
8. Декарт Р. Міркування про метод. К.: Тандем, 2001. 102 с.
9. Декарт Р. Метафізичні розмисли. К.: Юніверс, 2000. 304 с.
10. Джемс В. Прагматизм. К.: Альтернативи, 2000. 143 с.
11. Донцов Д. Націоналізм. Лондон: Українська вид-ча спілка; Торонто: Лігавизволення України, 1996. 363 с.
12. Донцов Д. Дух нашої давнини. – Прага: Вид-во Ю. Тищенка, 1944. 372 с.
13. Іларіон Київський. Слово про Закон і Благодать // Історія філософії України. Хрестоматія. К.: Либідь, 1993. С. 6–22.
14. Історія української філософії: Хрестоматія. Львів, 2004. 354 с.
15. Кайку М. Візії: як наука змінить XXI сторіччя. Львів: Літопис, 2004. 544 с.
16. Кант І. Критика чистого розуму. К.: Юніверс, 2000. 504 с.
17. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова // Вісник Львівського університету. Серія: філософські науки. Львів, 2008. № 11. С. 7–14.
18. Кримський С. Запити філософських смислів. К.: ПАРАПАН, 2003. 240 с.
19. Леві-Стросс К. Первісне мислення. К.: Український центр духовної культури, 2000. 324 с.
20. Лок Дж. Два трактати про врядування. К.: Основи, 2001. 265 с.
21. Масуда Й. Комп'ютопія // Філософ. і соціол. думка, 1993. №6. С. 36–50.
22. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. К.: Обереги, 1992. 424с.
23. Ніцше Ф. Так казав Заратустра; Жадання влади. К.: Основи, 1993. 415 с. Платон. Держава. К.: Основи, 2005. 255 с.
24. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. К.: Основи, 1994. Т.2. 494 с.
25. Попович М. Національна ідея і соціальні трансформації в Україні. К., 2005. 328 с.
26. Потебня О. Естетика і поетика слова. К.: Мистецтво, 1985. 302 с.
27. Потебня О. Мова, національність, денаціоналізація. Нью-Йорк: УВАН США, 1992. 155 с.
28. Ружмон Д. Європа у грі. Шанс Європи. Відкритий лист до європейців. Львів, 1998. 277 с.
29. Святий Августин. Сповідь. К.: Основи, 1999. 319 с.
30. Семенюк Е.П. Філософські засади сталого розвитку. Навч. посібник. Львів, 2002. 200 с.
31. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки. Львів: Світ, 2006. 152 с.
32. Сенека. Моральні листи до Луцілія. К.: Основи, 1999. 603 с.
33. Сковорода Г. Пізнай в собі людину. Львів: Світ, 1995. 528 с.
34. Скринник М. Наративні практики української ідентичності. Львів: Каменярь, 2007. 367 с.
35. Татаркевич В. Історія філософії: Антична і середньовічна філософія. К.: Свічадо, 1997. Т.1. 456 с.
36. Франко І. Поза межами можливого / Франко І. Збір. творів: У 50 т. К.: Наук. думка, 1986. Т.45. С.276–285.
37. Франко І. Що таке поступ? / Франко І. Збір. творів: У 50 т. К.: Наук. думка, 1986. Т.45.
38. Фрідмен Т. Лексус і оливкове дерево. Львів, 2002. 625 с.
39. Фуко М. Що таке автор? // Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. Львів, 1996. С. 442–457.
40. Фукуяма Ф. Великий крах. Людська природа і відновлення соціального порядку. Львів: Кальварія, 2005. 380с.
41. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. Мюнхен-Львів, 1994. 175 с.

Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 32 годин лабораторних робіт/практичних занять та 42 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент буде: Знати: - предмет філософії, його місце в системі гуманітарних наук; - основні течії філософії та історію їх виникнення, її місце й роль у житті суспільства й людини;

	<ul style="list-style-type: none"> - зміст та функції філософії у суспільстві; - основні філософські категорії та парадигму їх сучасного використання; - головні світоглядно-філософські проблеми сьогодення; - історію розвитку філософської думки на Україні; - місце філософії в самопізнанні людини; - структуру та історичні типи світогляду (міфологічний, релігійний, науковий та філософський); - роль філософії в системі духовної культури людства. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати з філософською літературою (книгами, словниками та іншими джерелами інформації); - логічно мислити, послідовно та аргументовано розвивати свою думку, відрізнити істотне від другорядного; - застосовувати філософський категоріальний апарат в процесі прийняття рішень та визначенні оптимальних шляхів їх ефективної реалізації; - формулювати на теоретичному рівні світоглядні проблеми та здійснювати пошук шляхів їх розв'язання; - свідомо використовувати гносеологічні моделі у фаховому пізнанні; - свідомо застосовувати філософську методологію інтерпретації у фаховій діяльності; - аналізувати та розуміти значення своєї фахової діяльності для національного відродження України; - бачити перспективи культуро-цивілізаційного поступу України. <p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>K11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.</p>
Ключові слова	Світогляд, космоцентризм, геоцентризм, антропоцентризм, дуалізм, монотеїзм, політеїзм, пантеїзм, соціальна дія, глобалізація, сталий розвиток, детермінізм, істина, індукція, дедукція, емпіризм, раціоналізм, буття, пізнання, суспільство, людина
Формат курсу	Очний
Теми	Подано нижче у табличній формі «Схема курсу»
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру, комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України, всесвітньої історії, етики, культурології
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Словесні: лекція, бесіда (вступна повідомлююча, репродуктивна, евристична), художня розповідь, пояснення тощо. Наочні: демонстрація, ілюстрація. Практичні: вправи, практичні роботи, дослідні роботи, практики тощо.
Критерії оцінювання	<p>Розподіл балів, що присвоюється студентам</p> <p>Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою</p> <ul style="list-style-type: none"> • максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується іспитом, становить: за поточну успішність – 50 балів, на іспиті – 50 балів. • при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами. • Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни „Філософія” оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок. Одержану суму середніх арифметичних множимо на коефіцієнт 5. За семестр студент набирає до 50 балів (та додатково 10

балів за самостійну роботу).

- Бали за аудиторну роботу не відпрацьовуються у разі пропусків без поважної причини. Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме відповідний поточний контроль – 0 балів.
 - Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:
 - виступ з основного питання
 - усна доповідь
 - доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ
 - участь у дискусіях
 - аналіз джерельної і монографічної літератури
 - письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи)
 - реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог)

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю – іспиту.

Поточний контроль здійснюється в межах 0-5 балів (де «0» - це «не готовий», або студент відмовився відповідати.)

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Питання до іспиту

1. Світогляд як духовно-практичний феномен. Структура та видисвітогляду
2. Історичні типи світогляду: міфологія і релігія
3. Філософія як теоретичний світогляд. Відмінні риси міфології та філософії
4. Предмет та особливості філософії. Функції філософії
5. Філософія і наука
6. Основні розділи філософії
7. Філософія софістів
8. Етичний раціоналізм Сократа.
9. Філософія Платона. Проблема пізнання та вчення про ідеї
10. Вчення Платона про державу.
11. Філософське вчення Арістотеля. Вчення про матерію та форму
12. Соціально-політичні погляди Арістотеля.
13. Логіка Арістотеля
14. Особливості середньовічної філософії. Апологетика
15. Патристика. Філософська теологія Августина.
16. Схоластика. Філософія Томи Аквінського.
17. Європейський гуманізм Відродження
18. Натурфілософія Ренесансу та її головні риси. Філософія Дж. Бруно
19. Філософія Нового часу та її головні риси в контексті наукової революції XVII ст.
20. Три можливі шляхи пізнання у філософії Ф. Бекона.
21. Вчення про метод та „примари” людського розуму у філософії Ф. Бекона
22. Раціоналістичний метод у філософії Р. Декарта.
23. Особливості сучасної філософії Заходу XIX-XX ст.
24. Ірраціоналізм філософських поглядів Ф. Ніцше
25. Психоаналіз З. Фрейда
26. Філософія прагматизму
27. Українська філософська думка: передумови виникнення, основні етапи та загальні особливості
28. Філософське мислення доби Київської Русі
29. Філософія Г. Сковороди
30. Філософія в Києво-Могилянській академії
31. Філософські погляди І. Франка. “Що таке поступ?”
32. Вчення про ноосферу В. Вернадського
33. Філософський зміст проблеми буття: особливості розуміння поняття “світ”

	<ul style="list-style-type: none"> 34. Уявлення про буття в історії філософії. 35. Основні форми буття 36. Субстанція і матерія як філософські категорії. 37. Види і структурні рівні матерії. Форми руху матерії 38. Простір і час як форми існування матерії 39. Загальні уявлення про теорію пізнання, її предмет і метод 40. Проблема пізнання в історико-філософському контексті 41. Основні форми чуттєвого та раціонального пізнання 42. Інтуїція: особливості та умови формування 43. Істина та її критерії. Види істин 44. Структура та основні форми наукового пізнання 45. Поняття „суспільство”. Основні сфери суспільного життя 46. Соціальні інститути у структурі суспільства 47. Рушійні сили розвитку суспільства 48. Основні етапи взаємодії людини і природи 49. Концепція сталого розвитку людства 50. “Географічне середовище” та „географічний детермінізм” 51. Глобалізація як феномен сучасної цивілізації: історія та сучасність 52. Людина як предмет філософського осмислення. 53. Проблема походження людини 54. Суттєві характеристики людини 55. Єдність природного та соціального в людині 56. Індивід, індивідуальність, особа, особистість 57. Типи особи
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. дата год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год
1-2	Тема 1. Світогляд як духовно-практичний феномен Поняття та структура світогляду. Види та рівні світогляду. Історичні типи світогляду: міфологія та релігія	Лекція	1. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. К.: Обереги, 2003. 144 с.	2
	Поняття і структура світогляду. Як співвідносяться між собою філософія та світогляд? Чи кожна філософія є світоглядом? Чи завжди світогляд є певною філософією? Риси міфології .Особливості міфологічного та релігійного світоглядів. Відмінні риси міфології та релігії	Самостійна	2. Рижак Л. В. Філософія : підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. –650 с. 3. Потебня О. Мова, національність, денаціоналізація: Статті і фрагменти. – Нью- Йорк: УВАН США, 1992. – 155 с. 4. Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – С. 35–56.	6
	Тема 1. Світогляд як духовно-практичний феномен Поняття та структура світогляду. Види та рівні світогляду Історичні типи світогляду: міфологія та релігія	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	5. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – Мюнхен-Львів: УВУ, 1994. – 175 с.	4
3-4	Тема 2. Предмет і проблематика філософії Предмет та особливості філософії Філософія і наука. Функції філософії Розділи філософії	Лекція.	1. Олександр Кульчицький. Визначення поняття філософії, її предмет, методи та значення // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 3–22.	2
	Предмет та особливості Що таке «філософія»? Розкрити джерела та особливості філософського знання філософії. Функції філософії Філософія і наука. Розкрити відмінні та тотожні риси між філософією та наукою. Основні розділи філософії	Самостійна	2. Кемп П. Переосмислення філософії як сили слова // Вісник Львівського університету. Серія: філософськ і науки. – Львів, 2008. - №11. – с. 7-14. // Режим доступу http://old.filos.lnu.edu.ua/Visnyk/2008_11/1.pdf 3. Після філософії: кінець чи трансформація? – К.: Четверта хвиля, 2000. – 431 с.	6
	Тема 2. Предмет і проблематика філософії Предмет та особливості філософії Філософія і наука. Функції філософії Розділи філософії	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	4. Бенє Ж.-М. Розумди про мудрість / Ж-М. Бунє. – К.: Ніка-Центр, 2003. – 168 с.	4
5-6	Тема 3. Європейська філософська думка:історія і сучасність Антична філософія Філософія Середніх віків та Відродження Філософія Нового часу Сучасна філософія Заходу XIX-XXст.	Лекція	1. Платон. Апологія Сократа // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 64–92.	2
	Тема 3. Європейська філософська думка:історія і сучасність Антична філософія Філософія Середніх віків та Відродження Філософія Нового часу Сучасна філософія Заходу XIX-XXст.	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	2. Сенека. Вибрані листи // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 93–101. 3. Платон. Діалоги. – К., 1996.	4
	1.Чим пояснюється тісний зв'язок природознавчих та філософських знань в античний період? Обґрунтуйте тлумачення, що філософська позиція була вихідним пунктом розвитку науки. 2. Діалектика Сократа. Обґрунтуйте тези Сократа „Я знаю, що я нічого не знаю», «Пізнай самого себе» 3. Порівняльний аналіз суспільно- політичного вчення Платона та Арістотеля 4. Апологетика, патристика, схоластика	Самостійна	4. Рашидов С. Афінівський поліс як зародок громадянського суспільства // Мультиверсум. Філософський альманах. Вип. 23 – К., 2001. С.51-58. 5. Аврелій Августин. Аналіз поняття часу // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 102–123. 6. Анатолій Карась. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних	5

	<p>Гуманізм та натурфілософія епохи Відродження</p> <p>Чи вірно стверджувати, що найсуттєвішою особливістю доби Нового часу є принципова орієнтація на науку, знання? Обґрунтуйте власну позицію.</p> <p>Емпіризм та раціоналізм.</p> <p>2. У чому полягає проблема методу у філософії Ф.Бекона та Р.Декарта?.</p> <p>Індукція та дедукція. 3.Філософія прагматизму</p> <p>4. Опишіть структуру психіки людини за З.Фройдом. Сублимація</p> <p>В чому сутність концепції «волі до влади» Ф.Ніцше. Хто така «надлюдина» і які її головні риси?</p>		<p>інтерпретаціях. К.- Львів, 2003. С.52-103.</p> <p>7. Бертран Рассел. Історія західної філософії.- К., 1995. С.441-475, 504-540.</p> <p>8. Вільям Джемс. Що таке прагматизм? // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 235–256.</p> <p>9. Фрідріх Ніцше. Так казав Заратустра // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 305–344.</p> <p>10. Ролик: «Надзадачі» https://www.youtube.com/watch?v=ttp7NR2IHbU The Presocratics: Crash Course History of Science #2 Переглянути: Фільм «Небезпечний метод» (реж. Кроненберг) Ролик: https://www.youtube.com/watch?v=Uw_2FRJmtQo</p>	
7-8	<p>Тема 4. Українська філософська думка</p> <p>Особливості української філософської думки Філософське мислення доби Київської Русі</p> <p>Філософія в Києво- Могилянській академії Філософія Г.Сковороди</p> <p>Філософський світогляд І.Франка</p> <p>Вчення про ноосферу В.Вернадського</p>	Лекція	<p>1. Григорій Сковорода. Вхідні двері до християнського доброчестя. Розмова, що називається алфавіт, або буквар миру // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 179–192.</p> <p>2. Іван Франко. Що таке поступ? // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 444–470.</p>	2
	<p>Тема 4. Українська філософська думка Особливості української філософської думки Філософське мислення доби Київської Русі</p> <p>Філософія в Києво- Могилянській академії Філософія Г.Сковороди</p> <p>Філософський світогляд І.Франка. Вчення про ноосферу В.Вернадського.</p>	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення		4
	<p>Основні риси філософської думки в Україні.</p> <p>Основні праці філософського спрямування доби Київської Русі та основні філософські проблеми цього періоду.</p> <p>Розкрити зміст вчення Г. Сковороди про «три світи і дві натури»</p> <p>Сутність концепції «сродної праці» Г. Сковороди.</p> <p>Особливість філософського світогляду І.Франка</p> <p>Розкрийте передумови становлення ноосфери за В. Вернадським</p>	Самостійна		5
9-10	<p>Тема 5. Онтологія – філософське вчення про буття.</p> <p>Філософський зміст. Проблеми буття: особливості розуміння поняття “світ”</p> <p>Уявлення про буття в історії філософії. Основні форми буття Субстанція і матерія як філософські категорії.</p> <p>Види і структурні рівні матерії. Форми руху матерії</p> <p>Простір і час як форми існування матерії</p>	Лекція	<p>1. Баумейстер А. Джерела і приховані мотиви фундаментальної онтології / А. Баумейстер // Sententiae. – 2012. – № 2 (XXVII). – С.46–59.</p> <p>2. Європейський словник філософії : лексикон неперекладностей. Том перший. – К. : Дух і літера, 2009. – С. 101–147.</p>	2
	<p>Тема 5. Онтологія – філософське вчення про буття.</p> <p>Філософський зміст проблеми буття: особливості розуміння поняття “світ”.</p> <p>Уявлення про буття в історії філософії.</p> <p>Основні форми буття Субстанція і матерія як філософські категорії.</p> <p>Види і структурні рівні матерії. Форми руху матерії. Простір і час як форми існування матерії</p>	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	<p>3. Людина в есенційних та екзистенційних вимірах.- К., 2004. – 245 с.</p> <p>4. Нестеренко В. Г. Вступ до філософії. Онтологія людини / В. Г. Нестеренко. – К.: Абрис, 1995. 336 с.</p> <p>5. Попович М. В. Раціональність і виміри людського буття / М. В. Попович. - К.: Сфера, 1997. – 290 с.</p>	4

	Особливості розуміння поняття «світ». Що таке «синергетика»? Основні форми буття Субстанція і матерія як філософські категорії. Проблема простору і часу у філософії. Чи можна стверджувати, що простір і час є відносними? Обґрунтувати власну позицію	Самостійна	6. Гайдегер М. Буття у колі речей // Режим доступу http://www.ji.lviv.ua/ji-library/Vozniak/text-i-perekl/kn3-heid2.htm	5
11-12	Тема 6. Гносеологія – філософське вчення про пізнання. Загальні уявлення про теорію пізнання, її предмет і метод Проблема пізнання в історико-філософському контексті. Основні форми чуттєвого та раціонального пізнання Інтуїція: особливості та умови формування. Істина та її критерії. Види істин. Структура та основні форми наукового пізнання	Лекція	1. Буслинський В.А. Скрипка П.І. Основи філософських знань.- Львів, 2004. С.219-240. 2. Іван Франко. Наука і її взаємини з працюючими класами // Федів.Ю., Мозгова Н. Історія української філософії. Навчальний посібник.– Київ: Вид-во „Україна”, 2000. – С.436-440.	2
	Тема 6. Гносеологія – філософське вчення про пізнання. Загальні уявлення про теорію пізнання, її предмет і метод. Проблема пізнання в історико-філософському контексті. Основні форми чуттєвого та раціонального пізнання Інтуїція: особливості та умови формування Істина та її критерії. Види істин. Структура та основні форми наукового пізнання	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	3. Володимир Мельник. Наукова методологія та її рівні // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 257–275. 4. Лакатош І. Історія науки та її раціональні реконструкції // Психологія і суспільство. Тернопіль, 2016. - № 3. – С. 13-23. // http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/6495.pdf	4
	Що вивчає гносеологія і як формулюється її основне питання? Агностицизм та скептицизм. Як змінювалося уявлення про пізнання в історико- філософському контексті? Основні форми чуттєвого та раціонального пізнання. Інтуїція. У чому полягає діалектика абсолютного та Відносного в об’єктивній істині? Розуміння і значення поняття «істина». Істина і омана. Специфіка наукового пізнання та його методи	Самостійна		5
13-14	Тема 7. Соціальна філософія – філософське вчення про суспільство Поняття „суспільство”. Основні сфери суспільного життя. Соціальні інститути у структурі суспільства. Рушійні сил розвитку суспільства. Основні етапи взаємодії людини і природи. Концепція сталого розвитку людства. “Географічне середовище” та „географічний детермінізм”. Глобалізація як феномен сучасної цивілізації: історія та сучасність	Лекція	1. Анатолій Карась. Інтерпретація громадянського суспільства в ХХ ст. // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 386–409. 2. Мічіо Кайку. Межі майбутнього // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 489–497.	2
	Тема 7. Соціальна філософія – філософське вчення про суспільство Поняття „суспільство”. Основні сфери суспільного життя Соціальні інститути у структурі суспільства Рушійні сили розвитку суспільства. Основні етапи взаємодії людини і природи Концепція сталого розвитку людства “Географічне середовище” та „географічний детермінізм”. Глобалізація як феномен сучасної цивілізації: історія та сучасність	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	3. Томас Фрідмен. Нова система. Лексус і оливкове дерево // Рижак Л. Філософія як рефлексія духу : хрестоматія. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 511–536. І.Петренко «Епоха постправди...» https://apostrophe.ua/ua/article/politics/political-parties/2018-12-21/epoha-postpravdyi-pochemu-pobejdaet-tehnologiya-populizma/22886	4
	Назвіть основні сфери суспільного життя. Охарактеризуйте їх, покажіть взаємозв’язок та взаємообумовленість. У чому полягає специфіка законів розвитку суспільства порівняно з законами розвитку природи? Концепція сталого розвитку людства. Географічне середовище та географічний детермінізм . Глобалізація як цивілізаційний феномен. Етапи у становленні глобалізації. Глокалізація та вестернізація.	Самостійна		5

15-16	<p>Тема 8. Філософська антропологія: людина як предмет філософського осмислення Людина як предмет філософського осмислення. Проблема людини в історії філософської думки Проблема походження людини. Суттєві характеристики людини. Єдність природного та соціального в людині Індивід, індивідуальність, особа, особистість. Типи особи</p>	Лекція	<p>1. Тейлор Ч. Джерела себе. Творення новочасної ідентичності / Пер. з англ. – К.: Дух і літера, 2005. – 696 с. 2. Чернієнко В.О. Природа засад ідентичності соціального суб'єкта: монограф. Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. 304 с.</p>	2
	<p>У чому полягає сутність людини? Назвіть її основні ознаки. У чому полягає сутність свободи? Як вона пов'язана з відповідальністю? Основні концепції походження людини. Суттєві характеристики людини Єдність природного та соціального в людині. Індивід, індивідуальність, особа, особистість. Типи особи</p>	Самостійна	<p>3. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. – К., 1996. 4. Кульчицький О. Український персоналізм. – Мюнхен-Париж: УВУ, 1985. –192с. 5. Шелер М. Сутність моральної особистості // Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. – К., 1996 – С. 10-31 // Режим доступу http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/sheler.htm</p>	5
	<p>Тема 8. Філософська антропологія: людина як предмет філософського осмислення Людина як предмет філософського осмислення. Проблема людини в історії філософської думки Проблема походження людини. Суттєві характеристики людини. Єдність природного та соціального в людині Індивід, індивідуальність, особа, особистість Типи особи</p>	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення		4